

[Miljøministeren]

Men jeg vil godt advare imod den opfattelse, der er kommet til udtryk fra forskellige ordførere, at en undersøgelse, en udredning ligesom skal bruges som en syltekrukke for at udskyde initiativer. Tværtimod må man kunne forlange af os, at vi, inden vi gennemfører så drastiske foranstaltninger, som der her er tale om, ordentligt får undersøgt baggrunden for at kunne gennemføre disse foranstaltninger. Men disse undersøgelser må ikke tage så lang tid, at det kan få form af en syltekrukke. Jeg kan love forslagsstillerne, at det ikke er tilfældet fra miljøministeriets side, heller ikke i det foreliggende tilfælde. Dermed er der også givet svar til fru Anne Grete Holmsgård.

Hr. Hove Sørensen var inde på: hvad bliver der egentlig af de initiativer, som miljøministeren har lovet at komme med, når det drejer sig om et center for jordøkologi? Vi har ikke hørt noget. Jeg kan sige til hr. Hove Sørensen, at et center for jordøkologi er etableret. Lederen er fundet, og de sidste stillinger er under besættelse.

Undersøgelsen af drikkevandet er afsluttet, og nu er resultaterne ved at blive bearbejdet.

Derudover strejfedes hr. Hove Sørensen problemerne om, hvilke virkninger det vil have, hvis der laves maksimumgrænser for, hvilke mængder organisk gødning der må udbringes til de voksende afgrøder. Det er et problem, som ikke helt bør formuleres i et spørgsmål på den måde, men det er et problem, som er relevant, og derfor vil jeg godt sige, at det er da klart, at der vil ske en udvaskning til vandløb eller grundvand, hvis der gennem længere tid tilføres mere gødning, end planterne kan optage. Det er jo helt naturligt. Dette vil typisk være tilfældet på ejendomme, hvor husdyrholdene og dermed gødningsproduktionen er for stor i forhold til ejendommens jordtilliggende. Det er klart, at sådan et problem kan opstå dér, hvor man tidligere havde eksempelvis 10 td. land jord og 10 køer. Nu er det en grov forenkling, men alligevel.

I dag vil vi vide, at skal der drives husdyrbrug, skal man op på helt andre tal, og mange har forøget kreaturantallet fra de 10 op imod de 100. Det er klart, at så opstår der nogle kolossale problemer, og den væsentligste konsekvens er vel i relation til grundvandet, nemlig en øget nedsivning af nitrat til grundvandsforekomsterne. Denne nitratned-

sivning vil kunne reduceres ved at regulere i form af maksimumgrænser for den mængde husdyrgødning, der bringes ud pr. arealenhed.

I denne forbindelse kan det også nævnes, at Landskontoret for Planteavl har angivet anbefalede mængder for tilførsel af forskellige typer husdyrgødning, og at Landbrugsrådets præsident, Kjeldsen, på årets delegeretmøde understregede vigtigheden af at undgå at tilføre mere staldgødning, end planterne har brug for.

Fastsættelsen af den mængde husdyrgødning, der må udbringes på et givet areal, kan allerede nu ske som vilkår i forbindelse med godkendelse af de såkaldte svinefarme, som er karakteriseret ved, at der ikke er jordtilliggende nok til, at gødning kan anvendes forsvarligt.

Hr. Hove Sørensen var også inde på spørgsmålet om fosfor og spildevand. Er det fosfor fra spildevandet, eller er det kvælstofudledninger, der skaber forureningen i form af algevækster? Det kunne jo være rimeligt at kigge på det problem efter de tanker, som hr. Hove Sørensen fremdrog heroppe. Jeg må sige, at begge disse stoffer skal være til stede samtidig for at skabe forurening i form af kraftig algevækst. Det gælder nemlig for planteproduktionen i havet såvel som på landjorden, at den forudsætter flere forskellige næringsalte. Planteproduktionen i vandet gødes først og fremmest af kvælstof og fosfor. Som på landjorden gælder det, at hvis der er underskud af et af næringsaltene, så vil det begrænse planteproduktionen.

I det åbne hav og i kun svagt belastede fjordområder er det i reglen sådan, at der er et underskud af kvælstof, som derved bliver det næringsalt, hvis tilførsel begrænser produktionen af plantestoffer. I de mere belastede fjordområder og i søerne er der stor kvælstofbelastning, og hermed vil det derfor kunne have effekt at begrænse tilførslen af fosfor. I en del områder vil det være relevant at begrænse tilførslen af såvel kvælstof som fosfor.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Jeg vil gerne sammen med ministeren glæde mig over, at der her i folketinget viser sig at være en positiv stemning for det, vi kalder